

KUOPION KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MAKSUTAKSA

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnan hyväksymä 20.5.2021 § 35

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

- A) Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat (73 §)
- 1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä;
  - 2) kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteiden tutkimista, valvontasuunnitelmaan perustuva näytteenotto sen sijaan sisältyy vuosittain perittävään valvonnan perusmaksuun;
  - 3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;
  - 4) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien 9 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia;
  - 5) Euroopan unionin ulkopuolella elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta.

Kunta perii elintarvikealan toimijalta hyväksymänsä taksan mukaisen maksun 27 §:n 4 momentin 5 kohdan tarkoittamasta alkuperätilalla tai muualla teurastamon ulkopuolella tehtävästä ante mortem – tarkastuksesta.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Hyväksytyiltä itujen alkutuotantopaikoilta peritään suoritusperusteiset maksut 73 §:n 1 ja 2 mukaan. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Valvonnan perusmaksusta vapautetut kyläkaupat ja yleishyödylliset yhteisöt harjoittavat pääsääntöisesti rekisteröityä elintarviketoimintaa ja kuuluvat suunnitelmallisen, riskiperusteisen valvonnan piiriin. Vaikka näiltä toimijoilta ei peritä valvonnan vuosittaista perusmaksua, niiltä peritään 73 §:ssä säädetty suoritusperusteiset maksut.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 artikloissa 79 – 85 säädetään.

- B) Terveysturvallisuuslaissa (763/1994) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat
- 6) terveysturvallisuuslain 13 § mukaisista toiminnoista sekä 18 a §:n mukaisesta vedenjakelualueesta tehtävien ilmoitusten käsittelyä ja myönnettyjä todistuksia sekä ilmoitusten johdosta terveysturvallisuuslain 51 §:n nojalla tehtäviä päätöksiä;

- 7) terveydensuojelulain 18 § mukaisen laitoksen hyväksymistä;
- 8) terveydensuojelulain 6 §:n kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista;
- 9) terveydensuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hakemuksen vireilläolosta, kuulemisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuvia kuluja;
- 10) terveydensuojelulain 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa silloin, kun määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen;
- 11) terveydensuojelulain 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaa;
- 12) terveydensuojelulain 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua;
- 13) terveydensuojelulain 20 § perusteella tehtävää riskinarvioinnin hyväksymistä;
- 14) terveydensuojelulain 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden säännöllistä valvontaa;
- 15) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua tarkastusta, joka liittyy terveydensuojelulain 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen; viranomaisen ensimmäinen tarkastus terveyshaittaepäilyä selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;
- 16) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua tarkastusta, mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä, joka liittyy terveydensuojelulain 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen; (arvonlisäverollinen);
- 17) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä, joka liittyy terveydensuojelulain 26:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen (arvonlisäverollinen);
- 18) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole 16 §:n 4 momentissa tarkoitettua vedenjakelualueesta (arvonlisäverollinen);
- 19) ympäristönsuojelulain 17 luvussa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen valvontaan liittyvät tarkastukset;
- 20) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettua solariumlaitteen tarkastukseen.

Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonlisäverollinen maksu.

- C) Tupakkalain (549/2016) säädetyihin kunnan viranomaisten suoritteisiin, jotka koskevat

- 21) tupakkalain 44 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä

- 22) tupakkalain 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteiden vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä
  - 23) tupakkalain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä
  - 24) tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä
  - 25) taksassa päätetään tupakkalain 91 §:n mukaisesta myyntipistekohtaisesta valvontamaksusta, joka peritään 1. tammikuuta voimassa olevista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvista sekä nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyynnin valvonnasta.
- D) Lääkelaisissa (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat
- 26) 54 a – 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä;
  - 27) 54 a – 54 d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävää vuotuista valvontamaksua

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta ja näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään.
- 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 70 euroa.
- 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
- 2.4 Maksut peritään liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Mikäli maksutaulukossa ei ole määritelty maksua, peritään maksu käytetyn työajan mukaan 70 € alkavalta tunnilta.
- 2.5 Viranomaisen suorittama erillinen näytteenotto 70 euroa. Erityisiä toimenpiteitä vaativasta tai yli yhden tunnin (1 h) aikaa vievästä näytteenotosta, peritään 70 €/h. Tarkastusten yhteydessä tehtävästä näytteenotosta ei peritä erillistä maksua. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun.
- 2.6 Tupakkalain valvontamaksu (TupL 91 §) on luonteeltaan veronomainen ja maksu voi olla enintään 500 euroa myyntipistettä kohden. Valvontamaksu voidaan periä enintään kaksinkertaisena, jos tupakkatuotteiden lisäksi on tehty nikotiininesteiden myynti-ilmoitus. Jos toimintaa harjoitetaan vuotta lyhyemmän ajan, maksu voidaan suhteuttaa toiminnan keston.

3 § Käsittely ja hyväksymismaksut. Ilmoitusten käsittelymaksut ja laitosten hyväksymismaksut

- 3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määräämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- ja hyväksymismaksuun voi sisältyä myös tarkastus, mikäli viranomaisen katsoo sen aiheelliseksi. Käsittely- ja hyväksymismaksuun sisällytetään myös mahdollisesta kuulemisesta, vireilläolosta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuneet kustannukset.
- 3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ilmoittamiseen.
- 3.3 Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu tarkastukseen käytettyyn aikaan. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Tarkastus voi olla myös puhelimitse tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus tai haastattelu. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, tarkastus ja tarkastukseen liittyvien kirjallisiin töihin käytetty aika. Kohteen tarkastustiheys määritellään kunnan valvontasuunnitelmassa riskinarvioinnin perusteella.
- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista viralliseen valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Yhdistetty maksu määräytyy toimenpiteeseen käytetyn ajan perusteella. Tarkastuskertomukseen kirjataan lainsäädäntö, jonka mukaista valvontaa tarkastuskäynti sisältää.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin, kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin kuluneen ajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka voivat perustua elintarvikelain 55 – 61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu aiheutuneiden kustannusten perusteella.
- 5.3 Lisäksi maksu peritään muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin virallista valvontaa koskevan valvonta-asetuksen artikloissa 79 – 85 erikseen säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toiminnanharjoittajan pyynnöstä tehtävät tarkastukset.

- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu.
- 5.5 Lihantarkastuksesta perittävä maksu määräytyy tarkastukseen kuluneen ajan perustella.

6 § Terveysturvallisuuslain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveysturvallisuuslain 27 §:n mukaisen terveysturvallisuuden toteamiseksi tehdystä mittauksesta peritään kustannusten mukainen maksu. Perusmaksu on 70 €, jonka lisäksi yli yhden tunnin aikaa vievästä toimenpiteestä peritään 70 €/h.
- 6.2 Terveysturvallisuutta epäilyn selvittämiseksi ensimmäinen tarkastus ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely sekä jälkivalvontatarkastus ovat maksuttomia.

7 § Tupakkalain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 44 §:ssä tarkoitettua vähittäismyyntilupaa koskeva hakemuksen käsittelystä.
- 7.2 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelystä.
- 7.3 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelystä.
- 7.4 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä.

Tupakan vähittäismyyntiluvan myöntämisestä ja vuotuisesta valvonnasta perittävät maksut

Kunta perii vuosittain hyväksymänsä taksan mukaisen, myyntipistekohtaisen valvontamaksun siltä, jolla on 44 §:ssä tarkoitettu tai vanhan tupakkalain nojalla myönnetty vähittäismyyntilupa, sekä siltä, joka on tehnyt tämän lain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvan käsittelystä ja vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

Valvontamaksu on 500 euroa myyntipistettä kohden. Jos toimija kuitenkin on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 50 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut sekä tupakkatuotteiden että nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyynnistä taikka tehnyt 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nikotiininesteiden vähittäismyynnistä, valvontamaksu peritään kaksinkertaisena.

Kunta perii 1 päivänä tammikuuta voimassa olevista vähittäismyyntiluvista ja tukkumyynti-ilmoituksen perusteella harjoitettavasta toiminnasta valvontamaksun kyseiseltä vuodelta. Jos vähittäismyyntilupa myönnetään tai tukkumyynti-ilmoitus tehdään kesken vuoden elokuun 1. päivän jälkeen tai toimintaa

harjoitetaan määräaikaisena vähemmän kuin vähemmän kuin 6 kuukautta, peritään vuosittainen valvontamaksu, joka on 50 % muutoin perittävistä maksusta.

8 § Nikotiinivalmisteiden myyntilupamaksu ja myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

- 8.1 Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämisestä ja vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

Myyntilupamaksu on samansuuruinen määräaikaisille ja toistaiseksi voimassa oleville luvulle.

9 § Valvontamaksun määrääminen, palauttaminen ja poikkeuksesta päättäminen

- 9.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, jossa tarkastukseen käytetty aika poikkeaa merkittävästi ennalta suunnitellusta tai maksun periminen olisi muutoin kohtuutonta, maksu määrätään kunnalle aiheutuneiden todellisten kustannusten perusteella. Tällöin maksu voidaan määrätä enintään 50 % 4 § mukaista maksua korkeampana tai alhaisempana.
- 9.2 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta hakemuksen tai ilmoituksen käsittelystä, joka poikkeaa liitteenä olevassa maksutaulukossa määritellystä maksusta, maksu peritään käytetyn työajan mukaan 70 € alkavalta tunnilta.
- 9.3 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin tällöin olla pääsääntöisesti vähintään 50 % siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.
- 9.4 Jos valvontakohteen kanssa etukäteen sovittua tai valvontaviranomaisen tiettyinä aikoina tehtäväksi määräämää tarkastusta tai näytteenottoa ei valvontakohteesta johtuvasta syystä voida tehdä, eikä sovittua tarkastus- tai näytteenottoaika ole peruttu ennen tarkastusta, peritään valvontakohteelta tarkastus- tai näytteenottomaksuna 70 euroa. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos valvontakohteella on ollut hyväksyttävä syy tapahtuneelle ja kirjallinen selvitys syystä toimitetaan 14 päivän kuluessa tapahtuneesta. Kohdassa 9.5 mainittu viranomaisen tai viranhaltijan päättää saadun selvityksen perusteella, voidaanko maksu jättää perimättä.
- 9.5 Tämän taksan mukaisista maksuista päättää se viranomaisen tai viranhaltijan, jolle asianomaiset elintarvikelain, terveydensuojelulain, tupakkalain ja lääkelain mukaiset tehtävät on toimintasäännössä määrätty.
- 9.6 Niistä maksullisiksi säädetyistä toimenpiteistä, joita ei ole mainittu tässä taksassa, peritään maksu asian ratkaisemiseen toimivaltaisen

viranomaisen harkinnan mukaan tämän taksan yleisperusteiden mukaisesti enintään suoritteen tuottamisesta kaupungille aiheutuvaa tai keskimääräistä kokonaiskustannusta vastaten.

10 § Hakemuksen tai ilmoituksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 10.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa tai ilmoituksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn ajan perusteella. Maksuna peritään vähintään yhden tunnin omakustannusarvon mukainen maksu 70 €.

11 § Hakemuksen hylkääminen, hakemuksen tai ilmoituksen tutkimatta jättäminen

- 11.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, tai jos ilmoituksen tarkoittama terveydensuojelunlain mukainen toiminta on kielletty, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.
- 11.2 Jos hakemus tai ilmoitus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

12 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 12.1 Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 12.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

13 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 13.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu laskutetaan tehdystä tarkastuksesta.
- 13.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.
- 13.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.
- 13.4 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottoin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään (EL

(297/2021) 74 §, TsL (763/1994) 50 §, TupL (549/2016) 92 §, Lääkelaki (22/2006) 54 d §)

- 13.5 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu peritään kalenterivuositain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Perittyjä maksuja ei palauteta.
- 13.6 Lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuositain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Perittyjä maksuja ei palauteta.

14 § Voimaantulo

- 14.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittely päivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.2 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkoja ja tukkumyyntipaikkoja koskevan vuosittaisen valvontamaksun suuruus määräytyy maksun tarkastushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.3 Tämä taksa tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2021. Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on hyväksynyt tämän taksan päätöksellään 20 päivänä toukokuuta 2021 § 35.